

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORU BANKASI

KONU TESTLERİ

Her konu için ayrı ayrı
testler konunun pekiştirilmesini
sağlar.

Testlerin üzerindeki karekodları okutarak
video çözümlere ulaşabilirsiniz.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI

MEB Beceri Temelli Sorular ve 8. sınıf
kazanımları dikkate alınarak
hazırlanan sorulardır.

DİJİTALİM EĞİTİM PLATFORMUMUZ AÇILDI

Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!

"Dijitalim" Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

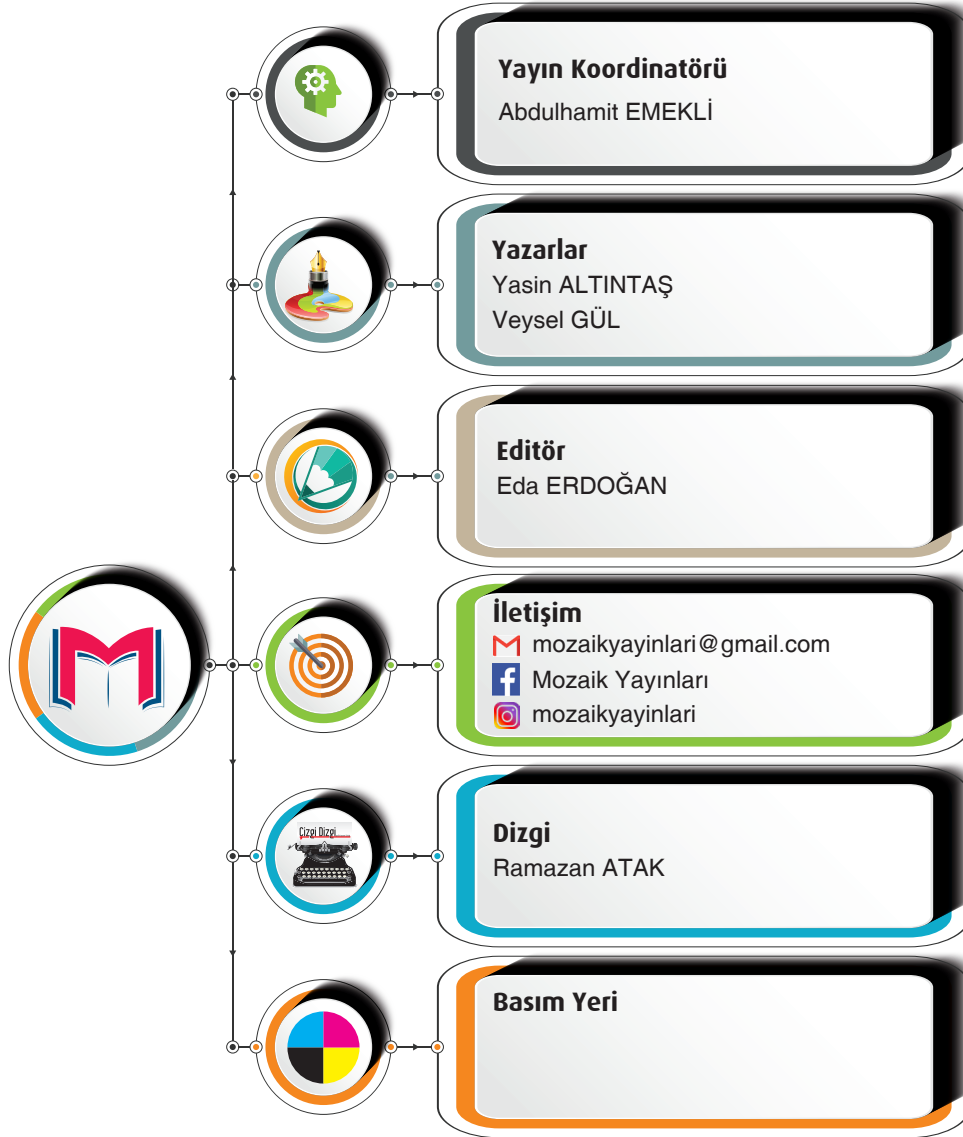
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

MT 100620 – B1

ISBN:978 – 625 – 7870 – 00 – 9

MOZAİK YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

SUNU

Sevgili Öğrenciler

Eğitim modelinin güncellendiği; biyolojik, dijital ve fiziksel çağa doğru ilerlediğimiz bu süreçte sınavların amaç değil araç olarak yapılandırılması söz konusu. Bu kapsamda “Liselere Giriş” ve diğer sınavlarda sizlerden sadece soru çözmeniz değil; günlük hayatla ilişkilendirme, problem çözme, sorgulama, analiz etme, gibi üst düzey bilişsel becerileri kullanmanız istenmektedir.

Mozaik Yayınları olarak deneyimli ve fenomen kadromuzla soru bankalarımızı hazırlarken üst düzey bilişsel becerilerinizi geliştiren, beceri ve yaşam temelli soruları merkezine alan bir yaklaşımı benimsedik. Bu doğrultuda kitabımızı tamamen kazanımlara uygun, basitten karmaşığa ve günlük hayat ile ilişkilendirerek hazırladık.

Mozaik Yayınları Soru Bankamızda **Kazanım Testleri** ve **ÜDS (Ünite Değerlendirme Sınavı)** yer almaktadır.

Kazanım Testlerimiz Milli Eğitim Bakanlığı programında yer alan kazanımların tamamını karşılayan, farklı çeşitlilikle ve yeteri kadar soru içeren bölümümüzdür. Bu bölümdeki temel amaç; her bir kazanımı temel düzeyden üst düzeye doğru hiyerarşik biçimde kavratmak; harita görsel okuma ve günlük hayatı bütünleştiren sorularımızla konuyu tamamen özümsemenizi sağlamaktır.

ÜDS (Ünite Değerlendirme Sınavı) ise kazanım testlerinde özümsediğiniz kavram ve kazanımların iç içe geçtiği, birlikte analiz edildiği bölümdür. Bu bölümde; birden fazla kazanımın üst düzeyde daha bütüncül bir anlayışla harmanlandığı, LGS ve MEB örnek sorularıyla birebir uyumlu hâle getirildiği sorular bulunmaktadır. Bölümün temel amacı tüm kazanımların eksiksiz ve bir bütün olarak pekiştirilmesidir.

Bu eserimizde öncelikle deneyimli yazarlarımıza, ayrıca kitabımıza soruları ile katkı sağlayan **Mehmet Ali CEMİLOĞLU, Emin ŞENER, Mahmut ÖZTÜRK ve Murat CİVAN**'a ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın öğretmenlerimizin değerli emeklerine bir destek, öğrencilerimizin değerli çalışmalarına bir kaynak olması umuduyla ...

Abdulhamit EMEKLİ

Mozaik Yayınları Koordinatörü

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

☞ BİR KAHRAMAN DOĞUYOR	
Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti	7
Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı.....	9
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı.....	13
Ünite Değerlendirme Sınavı – 1	15
Ünite Değerlendirme Sınavı – 2	18

2. ÜNİTE

☞ MİLLÎ UYANIŞ (BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR)	
I. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler	23
Osmanlı Devleti'nin Son Savaşı: I. Dünya Savaşı.....	25
İşgal Yıllarında Anadolu: Mondros Ateşkes Antlaşması..	29
Cemiyetler ve Kuvâimillî'ye.....	33
İstiklal Yolculuğu.....	35
Bir Millet'in Yemini: Misakımillî	39
Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan Ayaklanmalar	43
Sevr Barış Antlaşması.....	45
Ünite Değerlendirme Sınavı – 1	49
Ünite Değerlendirme Sınavı – 2	53
Ünite Değerlendirme Sınavı – 3	57

3. ÜNİTE

☞ MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM	
Doğu ve Güney Cepheleleri	63
Batı Cephesi.....	67
Maarif Kongresi.....	71
Başkomutanlık Yasası ve Teklif-i Millîye Emirleri	73
Direnışten Dirilişe: Sakarya'dan Büyük Taaruz	75
Türkiye'nin Tapu Senedi: Lozan Barış Antlaşması	79
Millî Mücadele'nin Sanata ve Edebiyata Yansımaları	83
Ünite Değerlendirme Sınavı – 1	85
Ünite Değerlendirme Sınavı – 2	87

4. ÜNİTE

☞ ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE	
Atatürk İlkeleri	93
Siyasal Alanda Yapılan İnkılaplar.....	97
Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar	101
Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar.....	103
Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar.....	107
Ekonomik Alanda Yapılan İnkılaplar	109
Atatürk ve Sağlık	111
Atatürk İlke ve İnkılaplarını Oluşturan Temel Esaslar.....	115
Ünite Değerlendirme Sınavı – 1.	117
Ünite Değerlendirme Sınavı – 2	121
Ünite Değerlendirme Sınavı – 3	124
Ünite Değerlendirme Sınavı – 4	127

5. ÜNİTE

☞ DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI	
Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar	133
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi	135
Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler.....	137
Ünite Değerlendirme Sınavı	139

6. ÜNİTE

☞ ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI	
Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri	145
Dış Politikada Yaşanan Gelişmeler.....	147
Misakımillî'nin Son Zaferi: Hatay.....	149
Ünite Değerlendirme Sınavı – 1	151
Ünite Değerlendirme Sınavı – 2	154

7. ÜNİTE

☞ ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI	
Atatürk'ün Vefatı ve Yankıları	159
İnsan Eserleriyle Yaşar.....	161
Yeniden Sarsılan Dünya	163
II. Dünya Savaşı ve Savaşın Türkiye'ye Etkileri	165
Demokrasi Yolunda Güçlü Adımlar	167
Ünite Değerlendirme Sınavı	169
Cevap Anahtarı	173

1. ÜNİTE

👉 BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- ✓ Avrupa'daki Gelişmeler
ve Osmanlı Devleti
- ✓ Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi
ve Öğrenim Hayatı
- ✓ Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1. ÜNİTE 4 AŞAMADA TAMAMLANIYOR.

1. Aşama

Avrupa'daki
Gelişmeler ve
Osmanlı Devleti

2. Aşama

Mustafa Kemal'in
Çocukluk Dönemi
ve Öğrenim
Hayatı

3. Aşama

Mustafa Kemal'in
Askerlik Hayatı

4. Aşama

1. Ünite
Değerlendirme
Sınavı

ABC

TEST

1

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

1. Aşağıdaki haritada İspanya İmparatorluğu'nun sömürgeleri gösterilmiştir.

18. yüzyılda buharlı makinenin keşfiyle Sanayi İnkılabı başlamıştır. Bu durum daha sonra tüm Avrupa ve dünyayı sarmıştır. Sanayileşme ile birlikte Avrupa'da makineleşme de başlamıştır. Bu durum ham madde ve pazar sorununu ortaya çıkarmıştır. Sanayi İnkılabına katılan Avrupa devletleri dünyanın değişik yerlerinde ham madde ve pazar bulmak için sömürgecilik (emperyalizm) faaliyetlerine başlamışlardır.

Verilen bilgiler ve harita dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sömürge yarışında en başarılı devlet İspanya'dır.
B) İlk buharlı makine İspanya'da icat edilmiştir.
C) İspanya'nın en çok sömürgesi ve kolonileri Amerika kıtasında yer almaktadır.
D) Sanayi İnkılabı İspanya'da başlamış daha sonra Avrupa'ya yayılmıştır.
2. Osmanlı Devleti'nin parçalanıp dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları ortaya çıkmıştır. Bu fikir akımları ile ilgili bazı özellikler aşağıda verilmiştir.

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

I.

Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirerek devletin dağılmasını önlemeyi amaçlayan fikir akımıdır.

II.

Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını önlemek ve devleti geri kalmışlıktan kurtarmak için Avrupa'dan bilim, teknik ve yönetim anlayışının alınması gerektiğini savunan fikir akımıdır.

III.

Müslüman milletlerin, Osmanlı halifesinin liderliğinde tek bir çatı altında birleşmesini savunan fikir akımıdır.

IV.

Bütün Türkleri Osmanlı Devleti çatısı altında milli bir duygu ile bilinçlendirmeyi ve bir bayrak altında toplama-yı amaçlayan fikir akımıdır.

Bu bilgilerden yola çıkarak kutucuklara fikir akımlarından hangileri getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Osmanlıcılık	Türkçülük	İslamcılık	Baticılık
B)	İslamcılık	Osmanlıcılık	Baticılık	Türkçülük
C)	Osmanlıcılık	Baticılık	İslamcılık	Türkçülük
D)	Türkçülük	Baticılık	Osmanlıcılık	İslamcılık

1. ÜNİTE

ABC

TEST

2

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - 1

1. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Veysel Gül, "Bir Kahraman Doğuyor" ünitesini işlerken tahtaya aşağıdaki bilgileri yazmış ve öğrencilerinden hatalı bilgileri bulmalarını istemiştir.

I. Mustafa Kemal'in annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir.
II. Doğduğu şehir, günümüz Makedonya sınırları içinde bulunan Selanik'tir.
III. Anne ve baba tarafı Anadolu'dan Rumeli'ye göç eden Türkmen ailelerindedir.
IV. Mustafa Kemal'in sadece Makbule adında tek bir tane kardeşi vardır.

Buna göre tahtada verilen bilgilerden hangileri hatalıdır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

Mozaik Yayınları

2.

MOZAIK HABER
www.mozaikvayinlari.com.tr
Yayınlarımız Denemelerimiz Hakkımızda Bize Ulaştın

"...Hiç unutmam. Bir kış gecesi, büyük kardeşim sobaya birkaç odun attıktan sonra mindere oturmuş ve kitaplarını karıştırmaya başlamıştı. Annem sordu 'Ne okuyorsun oğlum?' Büyük kardeşim hemen cevap verdi: 'Tarih... Plevne Muharebeleri, Osman Paşa...' Annem bir şey söylemedi ve derin düşüncelere daldı. Sonra yerinden kalkarak büyük kardeşimin saçlarını okşadı, okşadı: 'İnşallah sen de onun gibi olursun Mustafa'm!' dedi..."

Yukarıda Mustafa Kemal'in annesiyle yaşadığı bir konuşma verilmiştir.

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal'in tarihe olan ilgisi küçük yaşlarda başlamıştır.
II. Annesi oğlunun ileride saygın bir insan olmasını temenni etmiştir.
III. Annesi ileride Mustafa Kemal'in asker olacağıyla ilgili bir an endişe duymuştur.
IV. Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde annesinin büyük rolü vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV D) I, II ve III

3.

Mustafa Kemal'in okul hayatı ilkokulla başlar. Okul çağına geldiğinde annesi ile babası arasında küçük bir anlaşmazlık yaşanır. Annesi oğlunun mahalle mektebine giderek dini bir eğitim almasını istemektedir. Babası ise modern öğretim yöntemlerinin uygulandığı bir okula gitmesini istemektedir. Bu dönemde Osmanlı eğitim sistemine ikilik hakimdir. Asırladır devam eden ve dini eğitim veren medreselere paralel olarak Avrupa tarzı eğitim veren yeni okullar açılmıştı. Babası Ali Rıza Bey, eşini kırmadan sorunu çözer. Küçük Mustafa önce adet olduğu gibi dini merasimle mahalle mektebine başlar. Birkaç gün sonra oradan ayrılarak Şemsi Efendi Mektebine geçer. Böylece Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı başlamış olur.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in doğduğu dönemde farklı tarzda eğitim veren okullar vardır.
B) Annesi ve babası Mustafa Kemal'in eğitimi konusunda farklı görüşlere sahiptir.
C) Mustafa Kemal'in okula başlama sorunu demokratik bir ortamda çözüme kavuşturulmuştur.
D) Mustafa Kemal babasının isteği ile askerî eğitim almak için Şemsi Efendi Mektebine kaydedilmiştir.

1. ÜNİTE

4. Aşağıdaki görselde Manastır şehrinin bazı özelliklerine yer verilmiştir.

Çeşitli din ve milletin insanların bir arada yaşadığı Manastır'da özellikle Sırp, Bulgarlar ve Yunanlar kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istemiştir.

Konsolosluklar Balkanlarda ayrılıkçı fikirlerin yayılmasında önemli rol oynamıştır.

Manastır Makedonya'nın önemli bir ticaret ve konsolosluklar şehridir.

Bu özellikler şehirde kültürel bir zenginliğin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Konsolosluklar Osmanlı toprak bütünlüğünü savunmuştur.
B) Manastır çok uluslu bir yapıya sahiptir.
C) Manastır ekonomik canlılığın yaşandığı bir şehirdir.
D) Avrupalı devletler etnik çeşitliliği kendi çıkarları için kullanmıştır.

Mozaik Yayınları

- 5.

Buna göre Veysel Öğretmen'in sorusuna öğrenciler aşağıdaki cevapların hangisini vermiş olamaz?

- A) Mustafa Kemal tarih dersini çok sevdi.
B) Mustafa Kemal sadece doğduğu şehrin tarihi ile ilgilenmiştir.
C) Mustafa Kemal kitap okumayı çok sevdi.
D) Mustafa Kemal edebiyata ve hitabete önem vermiştir.

6. Ali Fuat Bey (Cebesoy), sınıf arkadaşı olan Mustafa Kemal'in Tarih Öğretmeni Tevfik Bey ile ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmektedir: "... Mustafa Kemal, öğretmeninden daima saygı ile söz etmiştir. Kolağası Mehmet Tevfik Bey değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Mustafa Kemal, Türk tarihini bütün genişliği ve derinliği ile kavramış olan hocasından daima saygı ile söz etmiştir. 'Mehmet Tevfik Bey'e minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı.' demiştir."

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Tarih bilincinin oluşmasında öğretmeni etkili olmuştur.
II. Öğretmenlerine değer vermiştir.
III. Tarih dersi en çok sevdiği derstir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

ABC

TEST

3

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı -2

1.

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu.

Rüsumatta (gümrük) memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine devam etmeme ve yeni usul üzerine okumama taraftardı. Nihayet, babam işi ustalıklı halletti. Evvela mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi'nin mektebine kaydedildim."

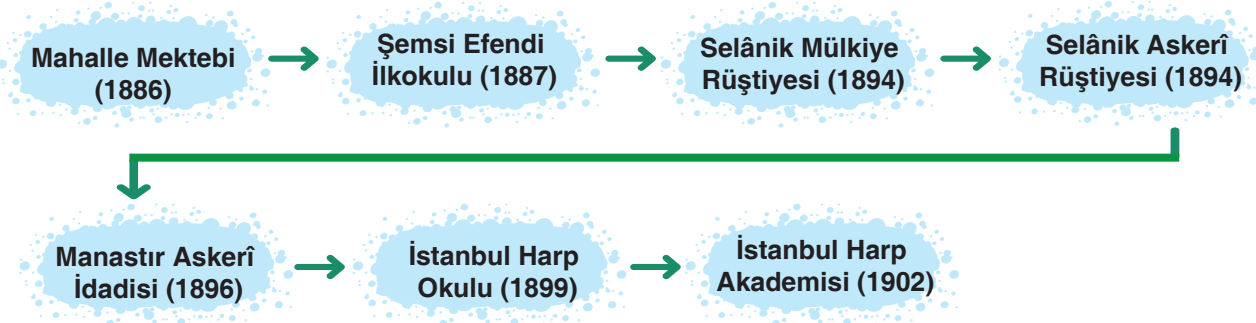
Yukarıda Mustafa Kemal'in öğrenim hayatıyla ilgili bir görsel verilmiştir.

Bu görsel ile ilgili olarak aşağıda verilen yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Mustafa Kemal'in babası eşini üzmeden kendi istediğini yapmıştır.
- B) Mahalle Mektebi geleneksel tarzda eğitim veren bir okuldur.
- C) Mustafa Kemal'in çocukluk döneminde eğitim öğretim birliği vardır.
- D) Şemsi Efendi Okulu yeni usulle eğitim veren bir okuldur.

Mozaik Yayınları

2. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü okullar ve bu okullara başlama tarihi verilmiştir.

Bu tabloya göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- II. 1894 yılından itibaren askerlik mesleği üzerine eğitim almıştır.
- III. İstanbul Harp Akademisinden Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle mezun olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. ÜNİTE

3. Mustafa'nın doğduğu ve çocukluğunun geçtiği günümüzde Yunanistan sınırları içinde kalan Selânik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi. İşlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı, şehirde ticari ve ekonomik hayatı canlandırmıştı. Selânik, Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı konumundaydı. Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi toplulukların birlikte yaşadığı bir şehirdi. Selânik'te Türkçe, Rumca, Bulgarca ve İbranice yayımlanan resmi vilayet gazetesinin yanı sıra Avrupa'da çeşitli dillerde basılan gazete, dergi ve kitapları takip etme imkanı da vardı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Selânik sosyal dokusu sayesinde kültürel çeşitliliğe sahip bir şehirdir.
- B) Selânik ulaşımın ve ticaretin geliştiği bir şehirdir.
- C) Farklı etnik ve dini kökenden gelen topluluklar bir arada yaşamıştır.
- D) Mustafa Kemal'in doğduğu dönemde Selânik'te en çok konuşulan dil Osmanlıca'dır.

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde geleceğin ünlü hatip ve şairi Ömer Naci ile tanışmış ve arkadaş olmuştur. Ömer Naci, Mustafa Kemal'e Tevfik Fikret'in ve Namık Kemal'in eserlerini tanıtmış ve sevdirmiştir. Yakın arkadaşı Ali Fethi Okyar'ın Fransızcaya hâkimiyeti oldukça ileri bir seviyeydi. Onun aracılığıyla Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserleriyle tanışmıştır. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Mustafa Kemal'in kişiliğinin oluşmasında aydın insanlar etkili olmuştur.
- B) Ali Fethi Okyar sayesinde Fransız düşünürlerin eserlerini tanımıştır.
- C) Milli birlik ve beraberlik konusundaki düşüncelerini Mehmet Emin Yurdakul etkilemiştir.
- D) Ömer Naci, Mustafa Kemal'e askerlik mesleğini sevdirmiştir.

5. Mülkiye Rüştiyeleri ve Askerî Rüştiyeler, ilk olarak Padişah II. Mahmut döneminde İstanbul'da açılan ve ortaokul seviyesinde eğitim veren kurumlardı. Rüştiyelerden mezun olanlar, o dönemde devletin idari birimleri de dahil olmak üzere çeşitli kurumlarda meslek sahibi oluyorlardı. İlk olarak Selânik Mülkiye Rüştiyesine kaydolan Mustafa burada eğitim görmekten pek memnun kalmadı ve bu okuldan ayrıldı. Çocukluk hayallerini gerçekleştirebilmenin ve çok sevdiği askerlik mesleğine girebilmenin yolunu aramaya başladı.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Rüştiye okulları ortaokul düzeyinde eğitim veren okullardır.
- B) Mülkiye Rüştiyelerinde verilen eğitim yetersizdir.
- C) Mustafa Kemal askerlik mesleğini çok sevmektedir.
- D) Rüştiye okullarından mezun olanlar ileride devlette çalışabilmektedir.

6. Aşağıda Mustafa Kemal'e ait bazı sözler verilmiştir.

- "Yolunda yürüyen bir yolcunun yalnız ufku görmesi kâfi değildir. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi ve bilmesi lâzımdır."
- "Ulusal egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, mahvolur."
- "Yurt toprağı, her şey sana feda olsun kutlu olan sensin hepimiz senin için fedaiyiz."
- "Artık insanlık kavramı, vicdanlarımızı temizlemeye ve duygularımızı yüceltmeye yardım edecek kadar yükselmiştir."

Bu sözler, Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İnsan sevgisi
- B) İleri görüşlülük
- C) Sanatseverliği
- D) Vatanseverliği

ABC

TEST

4

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1.

Mustafa Kemal'in görev yaptığı yerleri gösteren bu harita incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in ilk görev yeri Şam'daki 5.Ordu'dur.
- B) Mustafa Kemal farklı kıtalarda ve şehirlerde görev almıştır.
- C) Mustafa Kemal Trablusgarp Savaşı'nda başarılı olmuştur.
- D) Mustafa Kemal İstanbul'da farklı zamanlarda bulunmuştur.

Mozaik Yayınları

2. II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra 13 Nisan 1909'da Meşrutiyet yönetimine son vermek için İstanbul'da büyük bir isyan çıkmış ve bu isyanı bastırmak amacıyla Selânik'te "Hareket Ordusu" hazırlanmıştır. Komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın yaptığı bu ordunun kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal üstlenmiştir. Bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planları ve bildiriye Mustafa Kemal hazırlamıştır. Hareket Ordusu İstanbul'a ulaştıktan sonra kısa sürede duruma hâkim olmuş, isyanı bastırmıştır. Bu önemli görevle Mustafa Kemal'in kurmaylık yeteneği pekişmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. İsyanın amacı yeni ilan edilen yönetimi ortadan kaldırmaktır.
- II. Hareket Ordusu'nun isyana karşı yöntemini Mustafa Kemal belirlemiştir.
- III. Mustafa Kemal'in liderlik özelliği ön plana çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. İtalya'nın sömürge elde etmek için kendisine yakın olan Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki son toprak parçası Trablusgarp'a saldırması üzerine Mustafa Kemal ve bazı subaylar gönüllü olarak bölgeye gitmişlerdir. Mustafa Kemal buradaki yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir. Komutasındaki birliklerle Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalyanlara karşı önemli başarılar kazanmıştır. Ancak Balkan Savaşları'nın başlaması üzerine zorda kalan Osmanlı Devleti İtalya ile Uşi antlaşmasını imzalayarak bölgeyi İtalyanlara bırakmak zorunda kalmıştır.

Buna göre;

- I. İtalya, ekonomisini geliştirmek için Osmanlı toprağını işgal etmek istemiştir.
- II. Mustafa Kemal'in yerli halkı örgütlemesi liderliğini ve teşkilatçılığını gösterir.
- III. Osmanlı Devleti Balkanlardaki savaştan dolayı Trablusgarp'ı kaybetmek zorunda kalmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. ÜNİTE

4. Balkanlarda hızla artan milliyetçilik akımının etkisiyle Karadağ, Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan çıkarmak için birleşmiş ve I. Balkan Savaşı'nı başlatmışlardır. Aşağıda I. Balkan Savaşı'nın öncesinde ve sonrasında Balkanlardaki durumu gösteren iki harita verilmiştir.

I. Balkan Savaşı öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

Bu haritalara göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir.
 B) Osmanlı Devleti ile Yunanistan'ın kara sınır komşuluğu devam etmiştir.
 C) Osmanlı Devleti Balkan topraklarının büyük bölümünü kaybetmiştir.
 D) Osmanlı Devleti'nin savaştığı Balkan devletleri sınırlarını genişletmiştir.

5. Harbiye Nezareti; Bulgarlarla Osmanlı Devleti arasındaki askerî sorunların çözümü, buradaki askerî gelişmelerin yakından izlenmesi ve diğer Balkan devletlerinin askerî durumlarının öğrenilmesi amacıyla Mustafa Kemal'i Sofya'ya askerî ataşe göreviyle atamıştır. Mustafa Kemal burada Bulgaristan'ın sosyal, ekonomik ve kültürel hayatını yakından tanımıştır. Operayı ilk kez burada izlemiş, bunun yanı sıra Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Onların kültürel hayatlarının geliştirilmesi için girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri yakından takip etmiştir. Bulgar meclisinde incelemelerde bulunmuştur. Bulgar ve yabancı üst düzey devlet adamlarıyla görüşmüştür.

Bu metne göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti askerî alanda Avrupa devletlerini örnek almıştır.
 B) Mustafa Kemal Sofya'da milliyetçi duygularla hareket etmiştir.
 C) Mustafa Kemal'in askerî ataşe görevi sayesinde diplomasi yeteneği gelişmiştir.
 D) Osmanlı Devleti komşu devletlerle yaşanan sorunları çözmek istemektedir.

ABC

ÜDS

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI- 1

1. XV. yüzyıldan itibaren gerçekleşen Coğrafi Keşifler sonucunda Avrupalı devletler zenginleşmiştir. Zenginleşen Avrupa'da bilim ve sanat alanında Rönesans, din alanında ise Reform Hareketleri gerçekleşmiştir. Bilim, sanat ve dini alanda özgürleşen Avrupa'da aklı ön plana alan Aydınlanma Çağı yaşanmıştır. Yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler Avrupa'da Sanayi İnkılabı'nı ortaya çıkarmıştır. Sanayileşen Avrupa'da üretim artmış, kaliteli, bol ve ucuz mal üretimi sağlanmıştır. XIX. yüzyılda Sanayi devletleri arasında yeni ham madde ve pazar bulma yarışına girilmiştir. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştiremeyen Osmanlı Devleti ise Avrupalı devletlerin açık pazarı hâline gelmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Güçlü devlet olabilmek için özgür düşünce ve sermaye gereklidir.
B) Sanayi devletleri sömürge elde etmek için mücadeleye içindedir.
C) Osmanlı Devleti sanayi tesisleri kurarak Avrupa ile rekabete girmiştir.
D) İnsanlar Sanayi İnkılabıyla kaliteli ve ucuz ürünlere rahat bir şekilde ulaşabilmiştir.

Mozaik

Yayınları

2. Fransız düşünürlerin ortaya attığı meşrutiyet, vicdan ve düşünce özgürlüğü, hürriyet, adalet ve milliyetçilik gibi kavramların etkisiyle 1789'da Fransız İhtilali ortaya çıkmış ve bu kavramlar tüm dünyaya yayılmıştır. Fransız İhtilali ile her milletin kendi bağımsız devletini kurma hakkına sahip olduğunun vurgulanması, milliyetçilik fikrinin yayılmasına ve çok uluslu imparatorlukların dağılma sürecine girmesine yol açmıştır. Özellikle Avrupalı devletlerin desteklemeleriyle Balkan ulusları Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmiştir. Bu durumdan Osmanlı Devleti olumsuz etkilenmiştir. Osmanlı Devleti aydınları bu olumsuzlukları en aza indirmek için 1839'da Tanzimat Fermanı, 1856'da Islahat Fermanı ve 1876'da Meşrutiyet ilan ederek demokratik atılımlar yapmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Milliyetçilik fikri etnik çeşitliliğe sahip siyasi yapıları olumsuz etkilemiştir.
B) Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nin parçalanmasını için uğraşmışlardır.
C) Dağılmayı engellemek için Osmanlı Devleti siyasi çözümler aramıştır.
D) Fransız düşünürler Osmanlı Devleti'ni yıkmak amacıyla milliyetçilik fikrini ortaya atmışlardır.

3. Sanayileşemeyen ve ekonomisini düzeltemeyen Osmanlı Devleti, uzun süren ve genellikle yenilgiyle sonuçlanan savaşların giderlerini karşılamakta zorlanmıştır. Bu zorluğu aşmak için Kırım Savaşı sırasında 1854'te İngiltere'den ilk kez dış borç alınmıştır. Zamanla diğer Avrupa devletlerinden de borçlanmaya gidilmiştir. Alınan paralar genellikle savaş giderleri ve altyapı çalışmaları için kullanılmıştır. Osmanlı borçlarını ödeyemez hâle gelmiştir. 1881'de Avrupalı devletlerin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye (Genel Borçlar) İdaresi kurulmuştur. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları denetim altına alınmıştır.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Avrupalı devletler Düyun-u Umumiye İdaresini kurarak Osmanlı ekonomisini rahatlatmıştır.
B) Osmanlı'nın fabrikalaşamaması ve savaşların uzun sürmesi ekonomiyi olumsuz etkilemiştir.
C) Osmanlı ordusunun ihtiyaçlarını karşılayamadığı için Avrupalı devletlerden borç almıştır.
D) Avrupalı devletler borçlarını tahsil edemediği için Osmanlı kaynaklarına el koymuştur.

1. ÜNİTE

4. Milliyetçilik akımının etkilerini azaltmak için ilan edilen Tanzimat Fermanı'na göre;

- Osmanlı halkının ırz, namus, can ve mal güvenliği devlet garantisi altına alınacaktır.
- Vergi herkesin gelirine göre alınacaktır.
- Mahkemeler açık olarak yapılacak ve kimse mahkeme kararı olmadan cezalandırılmayacak.
- Herkes mal sahibi olup, miras bırakabilecektir.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Dağılmayı önlemek amacıyla azınlıklara bir takım haklar verilmiştir.
- B) Verilen haklarla azınlık isyanlarının önüne geçilmiştir.
- C) Toplumsal alanda eşitlik sağlamak istenmiştir.
- D) Halkın mal ve can güvenliği hukuksal koruma altına alınmıştır.

5. Aşağıdaki Mustafa Kemal'in üstlendiği bazı görevler ile ilgili bilgiler verilmiştir.

- 11 Ocak 1905'te Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle Akademi'yi tamamlayan Mustafa Kemal 1905-1907 yılları arasında Şam'da 5. Ordu emrinde görev yapmıştır. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.
- 19 Nisan 1909'da İstanbul'a giren Hareket Ordu'sunda Kurmay Başkanı olarak görev yapmıştır.
- 1911 yılında İstanbul'da Genel Kurmay Başkanlığı emrinde çalışmaya başlamıştır.
- 1911 yılında İtalyanların Trablusgarp'ı sömürge yapmak amacıyla başlayan savaşta, Mustafa Kemal bir grup arkadaşıyla birlikte Tobruk ve Derne'de gönüllü olarak görev almıştır. Yerli halkı İtalyanlara karşı örgütleyerek Tobruk Savaşını kazanmıştır. 1 yıl sonra Derne Komutanlığına getirilmiştir.
- Ekim 1912'de Balkan Savaşı başlayınca Mustafa Kemal Gelibolu ve Bolayır'daki birliklerle savaşa katılmış Dimetoka ve Edirne'nin geri alınışında büyük hizmetleri olmuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Balkanlardaki görevinde kaybedilen bazı toprakların geri alınmasında katkısı olmuştur.
- B) Görevlerindeki başarıları sayesinde Millî Mücadele'nin lideri olmuştur.
- C) Teşkilatçılık, vatanseverlik ve liderlik özellikleri ön plana çıkmıştır.
- D) Ülkenin farklı bölgelerinde askerî görevlerde bulunmuştur.

6. Selânik, XIX. yüzyıl sonlarında canlı bir ticarete ve işlek bir limana sahip gelişmiş bir şehirdir. Selânik'in Avrupa ile demir yolu bağlantısının olması onu Osmanlı'nın Batıya açılan kapısı hâline getirmiştir. Ayrıca Selânik'te ulaşımın gelişmesi, Selânik'in ticaret merkezi oluşu, çeşitli dini ve etnik yapısı bölgede çok kültürlü özgür bir ortamın oluşmasını sağlamıştır. Şehirde kendi programlarına göre ders yapan Türk ve yabancı okullar bulunmaktadır. Yine şehirde basın hayatı oldukça çeşitlidir. Böyle bir dönemde Mustafa Kemal'in çocukluk yılları Selânik'te geçmiştir.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Selânik'te farklı etnik yapıların bulunması ulusçu isyanları arttırmıştır.
- B) Mustafa Kemal genç yaşta farklı kültürleri tanıma fırsatı bulmuştur.
- C) Ekonominin gelişmesi ve çok ulusluluk Selânik'te özgür düşüncüyü artırmıştır.
- D) Selânik'te Avrupa'da yaşanan olaylardan kısa sürede haberdar olunmuştur.

7. "Komşumuz Binbaşı Kadri Bey'di. Onun oğlu Ahmet askerî okula gidiyordu. Askerî mektep elbiseleri giyiyordu. Onu görünce ben de böyle elbiseler giymeye hevesleniyordum. Sokaklarda zabıtlar (subay) görüyordum. Onların derecesine varmak için takip edilmesi lazım gelen yolun askerî rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selânik'e geldi. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten pek korkuyordu. Asker olmama şiddetle engel oluyordu. Kabul imtihanı zamanı gelince ona sezdirmeden kendi kendime askerî rüştiyeye imtihan verdim. Böylece anneme karşı bir emrivaki yaptım."

Bu bilgilere bakarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılır?

- A) İleri görüşlülük – Kararlılık
- B) Kararlılık – İdealistlik
- C) İnkılapçılık – İdealistlik
- D) Çok Yönlülüğü – Kararlılık

ABC

ÜDS

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

8. Mustafa okul çağına gelince annesi ile babası arasında görüş ayrılığı belirdi. Geleneklere bağlı olan annesi onun dinî törenle ilâhîlerle Mahalle Mektebine gitmesini istiyordu. Yeniliklere daha açık olan babası ise onun yeni açılan ve modern eğitim yapan Şemsi Efendi İlkokulunda eğitim görmesini arzu ediyordu. Neticede baba olayı diplomatça çözümlendi. Mustafa önce ilâhîlerle, dinî törenle mahalle okuluna başladı, birkaç gün sonra da oradan alınarak Selânik Şemsi Efendi Okuluna başladı. Mahalle mekteplerinin aksine bu okulda yeni öğretim metotları uygulanmakta, kara tahta, tebeşir, silgi, öğretmen masası, okumayı kolaylaştıracak levhalar kullanılmaktaydı.

Buna göre,

- I. Selânik'te eğitim birliğinin olmaması Mustafa'nın gideceği okulun belirlenmesinde kararsızlığa neden olmuştur.
- II. Mustafa'nın babası okul tercihi konusunda eşini kırmadan sorunu çözmüştür.
- III. Şemsi Efendi Okulu, Mahalle Mektebine göre çağdaş öğretim araç ve gereçlerini kullanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Mozaik Yayınları

9. Mustafa Kemal'in yetiştiği dönemde ülkede eğitim birliği yoktu. Bir tarafta geleneksel öğretime devam eden ilâhiyat ağırlıklı öğretim yapan medreseler vardı. Diğer tarafta batı örneklerine göre kurulmuş ordunun ihtiyacını sağlayan askerî okullar ile çeşitli meslek mensuplarını yetiştiren meslek okulları, Dar-ül Muallimin (1848), Mülkiye (1859) gibi kurumlar bulunmaktaydı. Ayrıca azınlıkların kendi cemaatlerinin ihtiyacını karşılamak için açtıkları azınlık okulları vardı. Bunlar dışında kapitülasyonlardan yararlanarak açılan yabancı okullar faaliyetliydi. Bunların her biri kendi amaçları doğrultusunda öğrenci yetiştiriyordu. Bu okullar içinde askerî okullar zamanın en iyi devlet okullarıydı. Eğitim parasız olduğu gibi dersler uzman öğretmenler tarafından verilmekte pozitif düşünceli, olayları objektif yorumlayabilen vatansaver öğrenciler yetiştirilmekteydi.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim birliğinin olmaması farklı fikir ve görüşe sahip bireylerin yetişmesine neden olmuştur.
- B) Yabancı devletler siyasi ve ekonomik ayrıcalıktan yararlanarak okullar açmıştır.
- C) Farklı inançtaki milletlerin eğitim ihtiyacını karşılayan kurumlar mevcuttur.
- D) Mustafa Kemal dönemin en iyi okulları olan askerî okullarda okumuştur.

Mozaik Yayınları

10. Osmanlılık fikri; Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak bir Osmanlı milleti oluşturmayı amaçlamıştır. Osmanlılık fikrini savunanlar, Genç Osmanlılar Cemiyeti adı altında örgütlenmişlerdir. Başlıca temsilcileri Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'dır. Cemiyet, Devleti yıkılmaktan kurtarmak için haklar bakımından herkesin eşit olması gerektiğini savunmuştur. Bu cemiyet meşrutiyet yönetimine geçilmesini savunarak başta Balkan milletleri olmak üzere halkın tamamını yönetime katıp Osmanlı vatandaşı olma bilincini yerleştirmeyi amaçlamışlardır. Osmanlılık düşüncesi, çeşitli milletlerin Osmanlı birliğinden ayrılmasıyla başarısız olmuştur. Bu düşünce, Balkan Savaşları sonunda önemini kaybetse de Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.

Bu metne göre;

- I. Osmanlı aydınları devletin parçalanmasını engellemek için çareler aramışlardır.
- II. Osmanlılık fikriyle toplumsal birlik sağlanmak istenmiştir.
- III. Genç Osmanlılar ulusun devlette söz sahibi olduğunda sorunların çözülebileceğine inanmışlardır.
- IV. Balkan Savaşları ile Osmanlı Devleti yıkılış sürecine girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III B) I, III ve IV C) I, II ve IV D) II, III ve IV

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI - 2

1. Mustafa Kemal'in I.Dünya Savaşı'na kadar üstlendiği bazı görevler aşağıda verilmiştir.
- Meşrutiyet karşıtlarının çıkardığı isyanı bastırmak için kurulan Hareket Ordusu'nda Kurmay Başkanlığı yaptı, isyanı bastırdı(1909).
 - İtalya'nın sömürge amaçlı Trablusgarp'ı işgali üzerine bölgeye giderek İtalyanlara karşı başarı ile mücadele etti(1911).
 - Balkan Savaşları'nda komutanlığını yaptığı Bolayır Kolordusu Edirne'nin geri alınmasında etkili oldu(1913).
 - Sofya askerî ataşelik görevi sırasında konsoloslar ile yakın temas içinde oldu (1913).

Bu bilgilere bakarak Mustafa Kemal ile ilgili;

- Vatansever bir kişiliğe sahiptir.
- Emperyalizmin yanında yer almıştır.
- Diplomatik faaliyetlerde bulunmuştur.
- İlk savaş deneyimini Balkanlarda yaşamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III B) II ve III C) I ve IV D) II ve IV

2. Mustafa Kemal fikir hayatını etkileyen bazı yazarlar ile ilgili;
- "Vatan Şairi" olarak bilinen Namık Kemal'den "Türk ulusunun yüzyıllardır beklediği ses" olarak bahsetmiştir.
 - Tevfik Fikret' için " Ben inkılâp ruhumu ondan aldım." demiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Mustafa Kemal farklı fikir ve duygulardan etkilenmiştir.
- Mustafa Kemal sadece Türkçülük ile ilgili yazarları takip etmiştir.
- Mustafa Kemal yenilikçi özelliklerini Tevfik Fikret'ten almıştır.
- Mustafa Kemal'in Türk milliyetçisi olmasında okuduğu eserler etkili olmuştur.

3. İtalya'nın sömürge elde etmek ve Akdeniz'e hakim olmak için Trablusgarp'a saldırmasına Osmanlı Devleti karşılık verememiş ancak gönüllü subayların gizlice bölgeye gitmesine izin vermiştir. Mustafa Kemal'de Şerif takma adını kullanarak gazeteci kılığında bölgeye gitmiştir. Bölge halkını İtalyanlara karşı örgütleyerek Derne, Tobruk ve Bingazi'de başarı ile mücadele etmiştir. Trablusgarp'taki ilk askerî başarısı sonucu resmi gazetelerde yayınlanmış, adı duyulmuş ve saygınlığı artmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak;

- Mustafa Kemal vatanseverlik duygusu ile hareket etmiştir.
- Osmanlı Devleti işgaller karşısında sessiz kalmıştır.
- Başarıları sayesinde Mustafa Kemal'in tanınırlığı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve III D) I, II ve III

ABC

ÜDS

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

4. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nı kaybetmesinde;
- Balkanlar'da bir karışıklığın meydana gelmeyeceği fikriyle bölgeden, 200 taburluk (75,000 askerlik) bir kuvvetin terhis ettirilmesi,
 - Ordunun teçhizatının düşman güçlerden çok daha üstün olmasına rağmen birliklerin sabotaj ve baskınlara açık ileri mevkiilerde mevzilendirilmesi,
 - Sırbistan'ın, Almanya'dan satın aldığı ağır silahların Selânik Limanı üzerinden geçirilmesine izin verilmiş olması ve dolayısıyla Balkan devletlerinin silahlanması hususunda kayıtsız kalınması,
 - Askerlikle politikanın, birbiri içine dahil edilmesi neticesinde İttihat ve Terakki Fırkası ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası mensubu subay ve generallerin, sırf siyasi görüş farklılıkları sebebiyle birbirine yardımdan yüz çevirmesi etkili olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nı kaybetmesiyle ilgili;

- I. Bölgedeki gelişmeleri iyi okuyamaması nedeniyle savaş için gerekli önlemleri almaması,
- II. Ordu içinde yaşanan partililiğin etkisiyle komutanların ortak hareket etmemesi,
- III. Balkan milletlerin askerî açıdan Osmanlı Devleti'nden üstün olması

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Mozaik Yayınları

5. XVIII. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan ve her konuda akla öncelik tanıyan düşünce sistemine aydınlanma, bu düşünce sisteminin etkisiyle bilim ve felsefede büyük gelişmeler olduğu bu yeni dönem Aydınlanma Çağı denmiştir. Bu dönemde Avrupa'da bazı aydınlar, yazdıkları eserlerle toplumu, devlet olgusu ve yönetim biçimleri konularında aydınlatmışlardır. Aydınlanma çağının sonucu olarak bilim, sanat, edebiyat, siyaset ve sosyal alanlarda önemli eserler verilmiştir. Aydınlanma çağıyla 1789 tarihinde yaşanan Fransız İhtilali, tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına ortam hazırlamıştır. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu gibi farklı milletleri bünyesinde barındıran devletler olmuştur.
6. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.
- Ülke sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir.
 - İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyelerinden tepki göreceğini bildiği hâlde İttihatçıların kongrelerinde ordunun siyasetten ayrı tutulması gerektiğini söylemiştir.
 - Askerî rüştiyede matematik; idadide hitabet, edebiyat, tarih; Harp Okulu ve Akademisinde siyasete ilgi olmuştur.

Bu bilgiler Mustafa Kemal'in;

- I. Vatanseverliği,
- II. Açık sözlülüğü,
- III. Liderliği

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğunun kanıtıdır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

Bu bilgilere göre;

- I. Çok uluslu devletlerin toprak bütünlüğü tehlikeye girmiştir.
- II. Avrupa'da birçok alanda değişim yaşanmıştır.
- III. Monarşik sistemler güç kazanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

1. ÜNİTE

7. İtalya, 1870'de siyasi birliğini sağladıktan sonra sömürgecilik sahnesine çıkmıştır. O zamana kadar Afrika topraklarının neredeyse tamamı güçlü devletler tarafından çoktan işgal edilmişti. Fransa, Tunus'a; İngiltere, Mısır'a girmişti. İtalyanlar ise, gözlerini 350 yıldan beri Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğinde olan Kuzey Afrika'daki Trablusgarp ve Bingazi'ye dikmiştir. Bunun için Avrupa devletleriyle birtakım gizli anlaşmalar yapmışlardır. İngiltere, Avusturya, Almanya, Fransa ve Rusya ile yapılan anlaşmalar sonunda Trablusgarp'ı işgal etmelerinin önünde hiçbir engel kalmamıştı. İtalyanların Trablusgarp ve Bingazi'yi seçmesinin birden çok nedeni vardı. Bunlardan ilki, coğrafi olarak kendi ülkelerine yakınlığıydı. Bir diğer neden ise Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki bu toprakları uzun yıllardır ihmâl etmesiydi. Bu da Trablusgarp ve Bingazi'yi kolay ele geçirilecek bir hedef hâline getiriyordu.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması ve Osmanlı Devleti'nin burası ile ilgilenmemesi işgal edilmesini kolaylaştırmıştır.
- B) İtalya sömürgecilik yarışına girdikten sonra Osmanlı Devleti'nin topraklarını işgal etmek için birçok devletin onayını almıştır.
- C) Uzun yıllar Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde kalan Afrika'nın kuzeyi farklı devletler tarafından işgal edilmiştir.
- D) Trablusgarp'ın işgal edilmesinde ekonomik nedenlerin yanında milliyetçilik akımı da etkili olmuştur.

8. Ne suyun bizimdir, artık, ne selin

Kıyını el aldı adalar elin...

Toprağa belenmiş kınalı gelin,

"Vay benim gelinlik kınam!" der, ağlar!

Gider Mustafa Paşa'm, "Tuna'm!" der, ağlar!

(Arif Nihat Asya, 1964)

Şaire göre Mustafa Paşa'nın ağlamasına neden olan toprak kaybı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kafkaslar B) Rumeli
C) Trablusgarp D) Batı Anadolu

9. Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle İstanbul Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal'in ilk görev yeri Suriye - Şam 5. Ordu'dur. Burada ülkeyi içinde bulunduğu durumdan kurtarmak ve sorunlara çözüm bulabilmek için arkadaşlarıyla birlikte Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmuştur. Selânik'te bu cemiyetin bir şubesini açmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Vatanseverlik B) Teşkilatçılık
C) Liderlik D) İleri görüşlülük

10. "Yolunda yürüyen bir yolcunun, ufkunu görmesi kafi değildir. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi ve bilmesi lazımdır. Ben 1919 Mayıs'ında Samsun'a çıktığım gün elimde maddi hiçbir kuvvet yoktu. Yalnız büyük Türk milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevi bir güç vardı. İşte bu milli kuvvete, bu Türk milletine güvenerek yola çıktım."

Bu söze göre Mustafa Kemal ile ilgili;

I. Sabırlı ve disiplinli bir kişiliğe sahiptir.

II. Milletine olan inancı tamdır.

III. Maddi imkansızlıklarla yola çıkmıştır

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III